NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS — CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 — KRAKÓW · PONIEDZIAŁEK · 12 SIERPNIA 1946 R. — NR. 183

Socjaliści brytyjscy gośćmi socjalistów polskich

DELEGACJA LABOUR PARTY w WARSZAWIE

Sekretarz gen. C K W P. P. S. wita towarzyszy angielskich

WARSZAWA (PAP). Dnia 11 bm. o godz. 14-tej przybyła samolotem z Moskwy do Warszawy delegacja brytyjskiej Partii Pracy w składzie: prof. Karol Lasky, były przewodniczący partii, Philips sekretarz generalny, Alice Bacon, członek parlamentu i egzekutywy partii i Karol Clay, członek egzekutywy partii i zastępca sekretarza generalnego Związku transportowców. Delegacja będąca gościem Polskiej Partii Socjalistycznej zabawi w Polsce przypuszczalnie 3 dni.

Na lotnisku witali przybyłych: przedstawiciele PPS z sekretarzem generalnym CKW PPS tow. Józefem Cyrankiewiczem na czele, przedstawiciele ministerstwa spraw zagranicznych, dyrektor departamentu Prageosz i wicedyrektor departamentu politycznego Żebrowski, sekretarz ambasady brytyjskiej Winch, sekretarz ambasady radzieckiej Pieutin, oraz licznie zgromadzeni przedstawiciele prasy stołecznej.

Sekretarz generalny CKW PPS Cyrankiewicz, witając gości brytyjskich podkreślił, że klasa robotnicza całego świata widzi w moskiewskiej wizycie członków brytyjskiej Partii Pracy nadzieję zacieśnienia się współpracy międzynarodowej pomiędzy państwami rządzonymi przez przedstawicieli świata pracy na wschodzie i zachodzie Europy. Współpraca ta jest podstawowym czynnikiem utrwalenia pokoju światowego, przyczyniając się do wzmocnienia klasy robotniczej, w przeciwstawieniu się podziałowi świata na jakiekolwiek bloki.

Prof. Lasky oświadczył, w odpowiedzi, że delegacja brytyjska Partii Pracy cieszy się z możliwości odwiedzenia Polski — kraju, który był pierwszym sprzymierzeńcem Wielkiej Brytanii w walce z Niemcami. „Pragniemy pomóc w odbudowie waszego zniszczonego kraju i wierzymy, że z gruzów dźwignie się nowa wolna Polska, oparta na zasadach demokratycznych".

Przyjechaliśmy, by lepiej poznać się wzajemnie -- -- oświadczył sekretarz gen. Partii Pracy Philips

WARSZAWA (PAP). Po ogólnym zwiedzeniu Warszawy, delegacja brytyjskiej Partii Pracy, została w godzinach popołudniowych zaproszona do gmachu CKW PPS. W podwieczorku udział wzięli wszyscy członkowie delegacji, oraz sekretarz generalny CKW, tow. Cyrankiewicz, wraz z kierownictwem Partii.

Tow. Cyrankiewicz

Witając gości w imieniu Polskiej Partii Socjalistycznej, tow. Cyrankiewicz zaznaczył, że PPS śledzi z uwagą wysiłki brytyjskiej Partii Pracy, zmierzające do odbudowy pokoju. Żaden kraj w Europie nie jest bardziej od Polski zainteresowany zachowaniem pokoju. Przemówienie swoje zakończył tow. Cyrankiewicz toastem za wzajemne zrozumienie się, które jest najlepszą formą współpracy partii socjalistycznych.

Tow. Morgan Philips

Morgan Philips dziękując za zaproszenie do Polski stwierdził, że zbliżenie Partii Pracy z polską klasą robotniczą nie jest rzeczą nową. Datuje się ono od 2 września 1939, kiedy Greenwood w imieniu angielskiego świata pracy zażądał wypełnienia zobowiązań wobec Polski.

W dalszym ciągu przemówienia, tow. M. Philips zaznaczył, że wbrew ogólnie przyjętej opinii Churchill nie jest uosobieniem opinii Wielkiej Brytanii. Wykazały to najdobitniej ostatnie wybory i zaufanie angielskich robotników do programu Labour Party. Mówiąc o konieczności zbudowania pokoju, mówca stwierdził, że w dziele owym w szczególności winny wziąć udział państwa, w których rządzą socjaliści.

„Przyjechaliśmy do was — oświadczył Philips — by lepiej poznać się z Wami".

Tow. Kuryłowicz

W imieniu Związków Zawodowych przemawia tow. min. Kuryłowicz. — Dał on wyraz nadziejom, że przychodzi obecnie czas, kiedy możemy zacząć realizację postulatów socjalizmu, które zostały zakreślone jeszcze przed wojną na konferencjach międzynarodowych, a które są już dziś realizowane w Polsce, wyprzedzającej inne narody w praktycznej realizacji socjalizmu.

Tow. Obrączka

W dalszym ciągu przemawiał przewodniczący Organizacji Młodzieży TUR, tow. Obrączka, podkreślając zadania, jakie stoją przed młodzieżą socjalistyczną.

Tow. Harold Clay

Ostatni przemawiał Harold Clay, członek egzekutywy Partii i zastępca sekretarza generalnego Związku Transportowców, omawiając osiągnięcia angielskich Związków Zawodowych.

Przed opuszczeniem gmachu goście brytyjscy zwiedzili biura CKW PPS.

Albania i Rumunia tematem obrad paryskich

PARYŻ (BBC). Konferencja paryska rozpoczyna swoje obrady o godz. 9-tej rano w poniedziałek, przy czym pierwszym punktem porządku dziennego będzie wniosek Jugosławii o zaproszenie Albanii do wzięcia udziału w pracach nad traktatem pokojowym z Włochami. W dyskusji nad tym wnioskiem zabierze także głos amerykański sekretarz stanu Byrnes, oraz min. spr. zagranicznych Ukrainy Manuilski. Jak wiadomo w odpowiedzi na wniosek jugosłowiański Byrnes wysunął wniosek o dopuszczenie na konferencję Egiptu, Kuby i Meksyku.

Na konferencji poniedziałkowej odbędzie się generalna debata nad oświadczeniem premiera włoskiego de Gasperi'ego, której przeprowadzenia zażądała Jugosławia. Na popołudniowym posiedzeniu konferencji, stanowisko Rumunii wobec przedłożonych jej warunków pokojowych przedstawi rumuński wicepremier i min. spr. zagranicznych Tatarescu.

Próba kompromisu zawiodła

Sprawa Triestu na konferencji paryskiej

PARYŻ (BBC). Rzeczoznawcy 4-ch mocarstw, którzy podjęli próbę dojścia do kompromisu w sprawie wolnej strefy Triestu oświadczyli, iż próba ta zawiodła. Porównanie 4-ch projektów, złożonych przez poszczególne mocarstwa wykazuje zasadnicze różnice między 3-ma projektami mocarstw zachodnich a projektem radzieckim. Ten ostatni ograniczając uprawnienie Rady Bezpieczeństwa domaga się jak najśpieszniejszego wycofania z obszaru Triestu wojsk sojuszniczych, przeprowadzenia wyborów i połączenia Triestu unią celną z Jugosławią.

Wobec niedojścia do porozumienia sprawa Triestu zostanie przedłożona plenarnemu posiedzeniu konferencji paryskiej.

Odroczenie konferencji paryskiej?

LONDYN (BBC). Paryscy korespondenci pism londyńskich twierdzą, iż wydaje się wątpliwym, aby konferencja pokojowa zdołała zakończyć swe prace przed dniem 23 września. Wobec rozpoczynających się w tym terminie obrad ONZ i Rady Bezpieczeństwa, liczyć się należy z odroczeniem konferencji pokojowej do końca bież. roku.

O odroczenie plebiscytu w Grecji

(Reuter). Były premier i przywódca republikańsko - liberalny Sofulis zaapelował do obecnego premiera Tsaldarisa o odroczenie plebiscytu w sprawie powrotu króla Jerzego. Plebiscyt ten wyznaczony został, jak wiadomo, na dzień 1 września. Sofulis podkreślił, konieczność „rozejmu narodowego" w sprawie reżimu, oświadczając, że okres, gdy postulaty greckie są rozpatrywane na konfrencji pokojowej w Paryżu, nie jest odpowiedni do wszczynania kampanii plebiscytowej.

„Dowód łączności klasy pracującej Świata"

Louis Saillant na Śląsku

KATOWICE. PAP) Bawiący od szeregu dni w Polsce sekretarz generalny Związków Zawodowych Louis Saillant przybył w dniu 10 bm. na Śląsk, gdzie został nader serdecznie powitany przez robotników i pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych oraz przedstawicieli robotniczych partii politycznych.

Wiadomość o zamierzonej wizycie gościa francuskiego na Śląsku wywołała żywe poruszenie wśród robotników, ściągając w godzinach rannych liczne delegacje na lotnisko w Gliwicach, gdzie wylądować miał Saillant. Delegowani przez załogi pracownicze przybyli górnicy ze sztandarami, metalowcy, młodzież pracująca w mundurach organizacyjnych oraz dziesiątki pocztów sztandarowych.

Wysiadającego w towarzystwie przewodniczącego CKWZZ ob. Witaszewskiego — L. Saillant i jego małżonkę powitał w serdecznych słowach imieniem związków zawodowych, sekretarz Centralnego Związku Zawodowego Metalowców, Polat, podkreślając znaczenie wizyty jako wyrazu jedności klasy robotniczej na całym świecie w dążeniu do budowy nowego ładu socjalnego.

Po odegraniu hymnów francuskiego i polskiego goście przeszli w otoczeniu przedstawicieli polskiego ruchu zawodowego wzdłuż długiego szpaleru pocztów sztandarowych, witani owacyjnie okrzykami na cześć jedności i siły klasy pracującej całego świata, światowej Federacji Związków Zawodowych oraz Republiki francuskiej.

Po krótkim przemówieniu powitalnym przewodniczącego CKZZ. Witaszewskiego zabrał głos Luis Saillant. Oto jego słowa:

„Drodzy towarzysze! Na wstępie chcę oddać hołd pamięci bojowników waszego kraju, poległych za sprawę wolności ojczyzny. Pozdrawiam również z czcią wasze Sztandary Narodowe i Związki Zawodowe, które do niedawna jeszcze przechowywaliście, a dziś wyszły zwycięskie z ukrycia aby stać się symbolem marszu do lepszego jutra.

Nie chcielibyście widzieć w mojej wizycie w waszym kraju jedynie przejawu kurtuazji.. Obecność moja wśród was jest realnym dowodem zbliżenia jakie istnieje i stale pogłębia się coraz bardziej między Polską i francuską klasą robotniczą oraz żywej łączności polskiej klasy robotniczej ze światowym ruchem.

W poniedziałek, o godz. 16.30 w saliposiedzeń KRN odbędzie się uroczystość powitania sekr. gen. Światowej Federacji Związków Zawodow. przez świat pracy stolicy, organizowana przez KCZZ i Stołeczną Radę Zw. Zawod.

W uroczystości powitania wezmą udział liczne rzesze pracowników wszystkich zakładów pracy Warszawy ze swymi sztandarami, organizacyjnymi.

Zakończenie działalności Związku Patriotów Polskich

MOSKWA (PAP). W związku z zakończeniem działalności Związku Patriotów Polskich w ZSRR Prezydium Komitetu Wszechsłowiańskiego wespół z Prezydium Zarządu Głównego ZAP, zorganizowało w sobotę w Moskwie uroczysty wieczór pożegnalny. Na wieczorze obecni byli pracownicy ambasady R. P. w Moskwie z radcą dr. Wolpe na czele, gen. Berling, członkowie Prezydium Komitetu Wszechsłowiańskiego wraz z przewodniczącym gen. Gundorowem, działacze ZPP i przedstawiciele społeczeństwa radzieckiego.

Był również obecny ambasador Jugosławii Popowicz, poseł bułgarski Nikołow, charge d'affaires Czechosłowacji Kasparek, ambasador Albanii Tasko oraz attaches wojskowi wszystkich państw słowiańskich.

Ku czci Wielkiego Artysty

Warszawa (PAP). W pierwszą rocznicę zgonu Stefana Jaracza odbyła się w Teatrze Polskim staraniem T-wa Uniwersytetu Robotniczego Akademia żałobna ku czci Wielkiego Artysty.

Akademia zgromadziła m. i. przedstawicieli świata kulturalnego i organizacji społecznych. Ministerstwo Kultury i Sztuki reprezentował dyrektor departamentu Teatru Michał Rusinek.

Uroczystość tę zagaił z ramienia Zarządu Głównego TUR-u dyr. Łado-Smuga zaznaczając, że w Jaraczu czcimy dziś nie tylko genialnego wyraziciela kultury narodowej, ale też i tego, który idąc sam przeciwko nowej widowni wskazywał drogę, po której musi iść teatr polski, jeśli pragnie swego odrodzenia.

Z kolei zabrał głos Minister Pracy i Opieki Społecznej tow. Kuryłowicz, który jako prezes Zw. Zawodowego Kolejarzy miał przez długie lata sposobność stykać się stale z Jaraczem na terenie teatru »Ateneum«, który mieścił się, jak wiadomo, w gmachu tegoż Związku.

Po tow. Ministrze Kuryłowiczu przemówienie wygłosił prezes Zarządu Głównego ZASP-u Damięcki, składając w pięknym przemówieniu hołd Jaraczowi w imieniu aktorstwa polskiego. Damięcki mówił o Jaraczu jako o apostole teatru i sztuki.

Po przemówieniach odbyła się część artystyczna koncertowa.

Nowe banknoty 1000 — złotowe

WARSZAWA (PAP). Narodowy Bank Polski zawiadamia, że z dniem 16 sierpnia br. wprowadza w obieg nowe bilety bankowe 1000-złotowe II emisji z datą: Warszawa 15 stycznia 1946 r., podpisane przez prezesa, naczelnego dyrektora i skarbnika.

Bilety te wykonane są na papierze białym, gładzonym z odcieniem kremowym i bieżącym znakiem wodnym, przedstawiającym dużą stylizowaną literę »W«. Wymiar nowego biletu 1000-złotowego wynosi 182×97 mm. Całość biletu jest utrzymana w kolorze brunatno-brązowym, czerwono-brązowym i brunatno-żółtym.

Numeracja w kolorze karminowo-czerwonym znajduje się pośrodku na dole i taka sama na marginesie u góry biletu.

Na stronie przedniej znajduje się postać górnika i robotnika metalowego, na stronie zaś odwrotnej znajduje się fragment ośrodka przemysłowego.

Jednocześnie Narodowy Bank Polski zaznacza, że znajdujące się dotychczas w obiegu bilety 1000-złotowe emisji 1945 są nadal prawnym środkiem płatniczym i obiegać będą na równi z biletami nowej emisji.

Reakcyjny przewrót w Ekwadorze

NOWY JORK (PAP). Według wiadomości z Ekwadoru udaremniono tam zamach przeciwko rządowi. — Przywódca socjalistów Rodrigo Cardinez na czele 60 ludzi zaatakował straż przy ministerstwie obrony narodowej. Dwie osoby zostały ranne.

Cardinez oświadczył, że chciał zapobiec zebraniu zgromadzenia narodowego, które miało się odbyć tego dnia.

Władze Ekwadoru zarządziły aresztowanie kilku przywódców socjalistycznych.

NOWY JORK (PAP). Według nadeszłych tu doniesień, prezydent Ekwadoru od czerwca 1944 r. Jose Maria Velasco Ibarra przekazał władzę narodowemu zgromadzeniu konstytucyjnemu. Podali się również do dymisji członkowie jego gabinetu i obecnie toczą się dyskusje na temat wyboru nowego prezydenta.

Członkowie zgromadzenia upatrzyli na to stanowisko konserwatystę dr. Mariano Suarez Ventimilla. Również dwoma zastępcami prezydenta mają być konserwatyści.

W związku z niedawnym atakiem socjalistycznym na ministerstwo obrony narodowej, aresztowano 80 osób.

Przywódca atakujących Rodrigo Cardinez oświadczył, że chciał przeszkodzić zebraniu konstytuanty.

Nowy transport górników polskich z Francji

WAŁBRZYCH (PAP). Na stację Piaskowe koło Wałbrzycha na Dolnym Śląsku przybył 16-ty transport górników polskich z północnej Francji. Transport ten liczy 157 rodzin i jest 8-mym transportem skierowanym do Zagłębia dolno-śląskiego (pozostałe 8 przyjechało na zagłębie katowickie). Liczy on łącznie 600 osób, przywiezionych razem z dobytkiem w 44 wagonach.

Transport powitał na dworcu w Piaskowem zastępca nacz. dyrektora Dolno-Śląskiego Zjednoczenia Węglowego inż. Gajewski.

Górnicy, którzy po 6-ciu dniach pobytu przystąpią do pracy, otrzymują zapomogi do wysokości 5.000 zł. zależnie od liczebności rodziny. Robotnicy polscy z Francji przyjeżdżają z pełną świadomością trudności, z jakimi boryka się Polska. Mają oni jednak niezłomną wolę współpracy w wielkim dziele odbudowy Ojczyzny.

Strajk tramwajarzy w Brukseli

BRUKSELA (PAP). W dniu 11 go sierpnia pracownicy tramwajów brukselskich rozpoczęli 24 godzinny [illegible], celem poparcia swych żądań o podwyżkę płac i lepsze warunki pracy.

Proces norymberski dobiega końca

NORYMBERGA (PAP). Według wiadomości pochodzących z prokuratury, można się spodziewać zakończenia procesu norymberskiego w dniu 2 września. Do dnia 15 sierpnia ma być zakończony przewód sądowy w sprawie organizacji hitlerowskich.

Wśród dokumentów przedstawionych przez prokuraturę brytyjską, a potwierdzających zbrodniczą działalność SS, znalazł się m. in. dokument, zawierający oświadczenie osławionego komendanta policji Globotschnika o t. zw. »Aktion Reinhardt«, w wyniku której żydom przetransportowanym do Lublina odebrano kosztowności ponad sumę 100 milionów marek.

Morderców nie potrzeba

BERLIN (PAP). Z Frankfurtu donoszą, że kwatera główna armii amerykańskiej odpowiedziała odmownie na liczne pytania pilotów niemieckich, pragnących wstąpić do amerykańskich linii lotniczych. Odmowę umotywowano tym, że niemiecka »Lufthansa« wychowała pilotów, którzy brali następnie udział w bombardowaniu miast europejskich. Zresztą wobec pełnej demilitaryzacji Niemiec szkolenie pilotów niemieckich nie będzie więcej potrzebne.

Nowe stronnictwo w Niemczech

No[illegible]nnictwo w Niemczech.

LONDYN (BBC). Dowództwo brytyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech wydało w dniu wczorajszym zezwolenie na utworzenie jeszcze jednej niemieckiej partii politycznej. — Nowym stronnictwem jest Republikańska Partia Niemiec, na czele której stanął Hans Müller. Hans Muller oświadczył, że stronnictwo to ackolwiek będzie miało charakter socjalistyczny, nie będzie oparte na doktrynie [illegible]wskiej.

ZSRR o nacjonalizacji w Austrii

LONDYN (BBC). Władze sowieckiej strefy okupacyjnej w Austrii wydały oświadczenie w sprawie nacjonalizacji przemysłu i stanowiska w tej sprawie Wielkiej Brytanii i Ameryki. Władze sowieckie uważają, że nacjonalizacja przemysłu austriackiego w żadnym wypadku nie może wpłynąć na zmianę praw Związku Radzieckiego do zagwarantowanych mu odszkodowań wojennych, szczególnie tych, które wypłacone być miały w formie urządzeń technicznych i fabryk. — Zdaniem władz sowieckich interpretacja, która w swej konsekwencji naruszałaby wyżej wspomniane prawa ZSRR, stanowiłaby jawne pogwałcenie umów jałtańskich.

Emigracja trwa nadal

LONDYN (BBC). Według wiadomości nadchodzących z Palestyny napływ nielegalnej emigracji żydowskiej trwa w dalszym ciągu. Dowództwo wojsk brytyjskich w Jerozolimie poinformowane jest, że w dniu wczorajszym na Morzu Śródziemnym znajdowały się 4 okręty z nielegalnymi transportami Żydów.

W niedzielę opuściło Palestynę 5-u członków egzekutywy Rady Żydowskiej, udających się do Londynu w sprawie pertraktacji z rządem angielskim na temat sytuacji ogólnej w Palestynie. Na czele delegacji stoi dr. Fiszman, który wypuszczony został niedawno z angielskiego aresztu.

St. W. Dobrowolski, poseł K. R. N.

Przyjaźń między narodami słowiańskimi - nakazem dziejowym

Stanowisko P.P.S. w sprawie stosunków z Czechosłowacją

W beznadziejności powojennych powikłań i błędnych dróg pojawiają się czasem jaśniejsze szlaki. Na takim szlaku wiodącym do nowego lepszego porządku znajduje się południowo - zachodnia Słowiańszczyzna.

Przysłowiowy kocioł bałkański poza peryferiami greckimi przestał już wrzeć. Bałkany nie chcą być terenem rozgrywki rzekomych opiekunów którym zależało na istnieniu tego kotła. Jugosławia kraj kilku ludów, trzech kultów i kultur po fikcjach federacji trzech, po dyktaturach w rodzaju Aleksandra I-go, czy Stojadinowicza, po „niepodległościowcach" w rodzaju chorwackiego Quislinga, Ante Pavelica, stała się poraz pierwszy godna swego imienia Jugosławii„ podnosząc do godności związkowych republik sześć krajów b. sześciu narodów. Bez osłabienia swojego zbrojnego ramienia, co wykazała skuteczna i samodzielna walka z okupantmi niemiecko-włoskimi, bez osłabienia swego rewolucyjnego dynamizmu gospodarczego i społecznego osiągnęła poraz pierwszy pokój, a nie zawieszenie broni. Co więcej długoletni konflikt z Bułgarią został pozytywnie rozwiązany przez powołanie do życia Macedońskiej Republiki Federacyjnej. Dziś Bułgar czy Albańczyk to naturalny sojusznik i przyjaciel Jugosłowianina.

Zlikwidowanie podstawy sporów polsko - ukraińskich, polsko-białoruskich czy polsko-rosyjskich to fundament trwałości samodzielnego bytu Polski. Ale wśród nowych historycznych rozwiązań brakowało dla solidności konstrukcji jeszcze jednej belki. Próchno starych przez Austro-Węgry jeszcze podsycanych sąsiedzkich zadrażnień polsko-czeskich osłabiło gmach naszego bezpieczeństwa od najważniejszej bo niemieckiej strony. Sprawa polsko-czechosłowacka przypominała nieistotnym w gruncie rzeczy znaczeniem swego konfliktu ciągnące się latami spory republik Ameryki — Południowej. Beznadziejność i nieuchronność powtarzania starych błędów spotykana wciąż jeszcze i w problemach wszechświatowych — utrzymała się i na odcinku polsko-czechosłowackim nie przynosząc zgoła żadnego pożytku żadnej ze stron.

Założenia Manifestu Lipcowego i klauzula paktu radziecko-czechosłowackiego ze wszechmiar słusznie stwierdzające konieczność przyjaźni i sojuszniczej współpracy między krajami słowiańskimi w wypadku polsko-czechosłowackim nie znalazły dotychczas praktycznego zastosowania. Małe sprawy na nowo wyrastały na pożywce dawnych sąsiedzkich uprzedzeń i nieistotnych sporów, a duże i te najbardziej istotne jak: wspólne niebezpieczeństwo niemieckie, problem odbudowy, synchronizacji rytmu przebudowy i wspólnej ekspansji zamykającej słowiańskie wrota przyszłym żądnym „Lebensraumu" skryły się — gdzieś beznadziejnie w cień.

PPS samotna w okresie niewoli walczyła z fabrykowaną przez Wiedeń nienawiścią polsko-czeską, a po pierwszej wojnie światowej w fazie obłędnej polityki Beków, Rydzów i Malhommów trwała przy zasadzie współpracy i konieczności przyjaźni z najbardziej zachodnimi ze Słowian.

Po deklaracji lubelskiej i po wyzwoleniu, gdy horyzont wciąż jeszcze nie wyjaśniał się, PPS od jesieni ubiegłego roku niezmienne czyni wysiłki mające na celu jaknajszybsze dojście do porozumenia między obu narodami i uparcie — wszystko nas łączy, a nic istonego dzielić nie powinno! Na ostatnej sesji KRN w przykrym momencie, bo po błędnych z punktu widzenia interesów całej Słowiańszczyzny paryskich „skargach czy żądanach" czeskich — zabierając głos w dyskusji nad ekspose Ministra Spraw Zagranicznych stwierdziliśmy, że uważamy fakt ten za ostatni, przedśmiertny odruch starej przedwojennej czeskiej biurokracji i wyraziliśmy już wtedy nadzieję, że wybory w Czechosłowacji, które muszą przynieść zwycięstwa partiom postępowym przyniosą też inną atmosferę, sprzyjającą porozumeniu.

Nadzieje wyborcze spełniły się.. Ostatnie wieści nadchodzące z Pragi pozwalają żywić nadzieję, że nadchodzi moment porozumienia. Cierpliwości nie straciliśmy ani razu i nadal nie stracimy.

Żydzi polscy o Palestynie

Obradująca ostatnio w Warszawie na nadzwyczajnej naradzie krajowej Żydowska Partia Robotnicza Poale_Sjon_lewica uchwaliła rezolucję, w której m. i.

1. Wzywa żydowskie masy ludowe Polski i całego świata, aby zmobilizować wszystkie siły do walki o wyzwolenie narodu żydowskiego, o żydowską republikę socjalistyczną w Palestynie.

2. Zwraca się do Rządu Jedności Narodowej, do polskich Partii robotniczych, do całej polskiej demokracji, jak również do międzynarodowego proletariatu z apelem udzielenia pomocy żydowskiej klasie robotniczej w jej wyzwoleńczej walce.

3. Wzywa wszystkie organizacje partyjne, aby udzieliły pomocy masie ludu żydowskiego, która pragnie emigrować do Palestyny:

4. W związku z potwornym pogromem kieleckim apeluje do Rządu Jedności Narodowej, aby wydał specjalną ustawę do walki z antysemityzmem i zorganizował szeroką polityczno-propagandową kampanię do walki z tym zjawiskiem.

Narada wzywa światowe organizace żydowskie, demokratyczne i robotnicze, aby jak najostrzej zwalczały polskie reakcyjne i faszystowskie ośrodki za granicą, które inspirują i organizują pogromy w Polsce.

Zakaz handlu artykułami UNRRA

Winnym grożą surowe kary.

Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zwróciło się z przypomnieniem do władz bezpieczeństwa o bezwzględne przestrzeganie zakazu sprzedaży artykułów pochodzących z dostaw UNRRA w obrocie wolnorynkowym, zarówno w stosunku do wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw handlowych jak i sprzedawców ulicznych.

Osoby, czy firmy przekraczające zakaz będą podlegały surowym sankcjom karnym.

Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym będzie ścigać winnych przekroczenia tego zakazu.

Należy podkreślić, że jeśli chodzi o osoby niepodporządkowujące się zarządzeniu o zakazie handlu artykułami UNRRA, żadne okoliczności łago... nie będą brane pod uwagę i w ...dym wykrytym wypadku winni nadużycia poniosą zasłużoną karę.

Przegląd prasy zagranicznej

Kampania antyradziecka

Stanowisko Mołotowa na konferencji pokojowej wywołało ostrą reakcję w prasie konserwatywnej.

»Daily Mail« pisze, że »Mołotow staje się przeszkodą do odbudowy Europy. Związek Radziecki — pisze dziennik — mając nadzieję utworzenia podatnego terenu do rozwoju komunizmu, utrzymuje w Europie nędzę i chaos. Jedno pozostaje wyjście — dodaje dziennik — postąpić tak, jak w Niemczech — zorganizować nasze życie wewnętrzne bez pomocy radzieckiej, iść własną drogą — pozwalając Związkowi Radzieckiemu iść swoją.

Zupełnie inną opinię wyraża komunistyczny »Daily Worker«, który pisze, że przebieg dotychczasowy obrad paryskich dowodzi, że zamiarem bloku kapitalistów anglo_amerykańskich jest stawianie jak największych przeszkód jedynemu wielkiemu państwu socjalistycznemu — wbrew powziętym decyzjom.

»New York Times« pisząc o konferencji pokojowej, ostrzega, że jeśli »Wielka Czwórka« nie dojdzie do porozumienia, będą traktaty pokojowe podpisane oddzielnie i rezultatem tego może być chaos i katastrofa.

Deklaracja Byrnesa, że nie mogą godzić się na wszystkie ustępstwa — dodaje dziennik — na pewno nie odnosi się do posiadania przez Amerykę bomby atomowej, lecz uczyniona była ze świadomością, że ma za sobą większość opinii publicznej, nastrojonej pacyfistycznie.

Trzy polityki zagraniczne U. S. A.

Szwajcarski »Journal de Geneve« zamieszcza artykuł o polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych w chwili obecnej. Pismo szwajcarskie widzi trzy różne linie polityki zagranicznej USA, senatu, armii i departamentu senatu.

Dziennik stwierdza, że byłoby przesadą twierdzić, że istnieje polityka zagraniczna ... Trumana.

Polityka zagraniczne senatu przejawia się pożyczkach dla Wielkiej Brytanii i Francji. Amerykański pieniądz jest tak lokowany w świecie, aby stanowił ochronę dla panowania wolności w sensie, jaki pojęciu temu nadaje wielki kapitał.

Polityka armii amerykańskiej jest najprostsza. Dąży ona do stworzenia potęgi militarnej i dlatego odmawia odsłonięcia tajemnic bomby atomowej, popiera Czang_Kaj_Szeka i dąży do utrzymania baz na całym świecie.

Polityka zagraniczna departamentu stanu jest pełna sprzeczności. Dziedzictwo izolacjonistyczne utrudnia dzisiejszą politykę zagraniczną. W sprawie Argentyny i bomby atomowej departament nie może powziąć żadnej decyzji. Przeciwko polityce antyradzieckiej przemawiają zarysowujące się coraz wyraźniej różnice poglądów między Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi, nakazujące nie angażowanie się zbytnio w jednym kierunku.

Stypendia min. Oświaty dla Łużyczan — Akademików

Na skutek starań Towarzystwa Przyjaciół Łużyc w Krakowie, Ministerstwo Oświaty wyznaczyło dziesięć stypenniów po 2000 zł miesięcznie dla młodzieży łużyckiej pragnącej kształcić się na terene wyższych uczelni nasze o kraju od nowego roku akademickiego 1946/47.

W Krakowie, studenci Łużyccy będą mieli zapewnione mieszkanie w bursie akademickiej, na skutek interwencji Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Łużyc w Krakowie.

W TEATRACH

TEATR MIEJSKI im. JULIUSZA SŁOWACKIEGO — godz. 19-ta „Tosca" opera w 3-ch aktach Pucciniego.

TEATR STARY — Duża Sala — godz. 19-ta **„Przygoda w lecie"** komedia Pawła Gavaulta.

TEATR STARY — Mała Sala — godz. 19,15 **„Świt, dzień i noc"** komedia Niccodemi'ego.

TEATR POWSZECHNY im. ŻOŁNIERZA POLSKIEGO — godz. 19-ta **„Ojciec"** Strindberga z Karolem Adwentowiczem.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. 19-ta „Codziennie o 5-tej" Hennequina i Vebera.

Repertuar KIN krakowskich

Scala — **Wanda** — film pt. **UWODZICIEL.**

Warszawa — film pt. **SZCZĘŚLIWA 13.**

Apollo — **Sztuka** — film pt. **OBAWA PRZED SKANDALEM.**

Wolność — film pt. **SREBRNA FLOTA.**

Gdańsk — film pt. **STRACHY.**

Uciecha — **Świt** — film pt. **POWRÓT O ŚWICIE.**

Początek programów: Apollo i Uciecha: 14, 18, 20. Scala: 15, 17, 19. Wanda, Warszawa, Sztuka, Wolność, Gdańsk, Świt: 15.30, 17.30, 19.30.

Przedsprzedaż w biurze Przedsprzedaży, Kraków, ul. Wiślna 2, od godz. 9—11.30 na dzień bieżący i od 13—16 na dzień następny.

Radio

na dzień 13 sierpnia 1946 r. (wtorek).

Kraków. 6.00 Sygnał czasu i pieśń poranna „Kiedy ranne wstają zorze". — 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Odczytanie programu lokalnego na dzień bieżący. — 6.25 Gimnastyka poranna. 6.35 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu z Krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego. 7.00 Muzyka poranna. 7.30 Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego. 7.35 Muzyka. 8.20 Informacje ogólnopolskie. 8.30 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Muzyka organowa. 11.57 Sygnał czasu z Krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego. 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej. 12.05 Transmisja programu ogólnopolskiego. 14.00 Słuchowisko dla dzieci pt. „Opowiem ci bajeczkę" pióra Heleny Wielowieyskiej. — 14.25 Transmisja programu ogólnopolskiego. 14.50 Chwila muzyki. 15.00 Odczyt dr. Józefa Biborskiego pt. „Praca w porcie morskim". 15.15 Koncert solistów. Wykonawcy: Antoni Dobrowolski (fortepian) i Halina Hrabi-Szałkiewicz (śpiew). Akompaniuje Jerzy Gaczek. 15.53 Problemy dnia. 16.00 Transmisja programu ogólnopolskiego. 18.10 „Bronowicka skrzynia" audycja regionalna pióra Juliusza Kędziory. — 18.30 Transmisja programu ogólnopolskiego. 19.30 IV audycja z cyklu „Polskie Wydawnictwo Muzyczne przy pracy". — 20.00 Transmisja programu ogólnopolskiego. 21.00 Odczyt Konrada Winklera p. t. „Arcydzieła Rembrandta w Polsce". — 21.10 Muzyka taneczna. 21.30 Jan Wiktor „Z pamiętnika". 21.45 Rozmaitości. — 21.55 Odczytanie programu lokalnego na dzień następny. 22.00 Audycja rozrywkowa w wykonaniu Adama Łukasika i Zbigniewa Melanowskiego (piosenki) i Jerzego Gaczka (fortepian). 22.30 Koncert życzeń. 23.00 Transmisja programu ogólnopolskiego. 23.30 Hymn i zakończenie programu.

1000 zł w polskiej walucie a 10000 w obcej wolno wwozić repatriantom do kraju

W myśl rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 19 stycznia 1946 r., zabroniony jest przywóz do Polski papierowych pieniędzy krajowych i zagranicznych. Komisja Dewizowa zezwoliła repatriantom polskim, wracającym do kraju, na wwóz aż do odwołania polskich pieniędzy papierowych do wysokości 1.000 zł. na osobę, zagranicznych zaś pieniędzy papierowych — do równowartości 10.000 zł. na osobę, według obowiązujących kursów i wyrównań. Pozostałe ponad normę pieniądze krajowe i zagraniczne zgodnie z instrukcją Ministerstwa Skarbu, muszą być składane do depozytu w granicznym Urzędzie Celnym. Urzędy Celne obowiązane są wystawiać odpowiednie pokwitowania na złożone do depozytu kwoty. Polskie pieniądze papierowe przekazywane są do Narodowego Banku Polskiego na zablokowany rachunek deponenta. Banknoty zagraniczne przekazywane są do banków dewizowych, które je skupują względnie zapisują na rachunku walutowym deponenta.

Wymiana prywatna banknotów zagranicznych jest wzbroniona. Nie wolno jest również wymieniać banknotów zagranicznych w granicznych Urzędach Celnych. Do wymiany upoważniony jest Narodowy Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank Handlowy, Państwowy Bank Rolny, Bank Związku Spółek Zarobkowych, P. K. O. oraz Bank P. K. O. i oddziały tych instytucji bankowych, a wreszcie agenci dewizowi: Bank Spółdzielczy „Społem", „Orbis" i Komunalna Kasa Oszczędności m. Gdyni.

Z sądu

Wojskowy Sąd Rejonowy na rozprawie dnia 5. VIII. br. rozpatrzył sprawę Kozioła Piotra ur 20/IV 1916 w Łękawce pow. Tarnów, Surdela Kazimierza ur. 16/V 1927 r. w Zabłędziu pow. Tarnów, Surdela Czesława ur. 15/I 1922 r. w Zabłędziu pow. Tarnów, Serafina Franciszka ur. 6/II 1919 r. w Zabłędziu pow. Tarnów, którzy w nocy z 29 na 30 maja 1945 r. w Załasowej pow. Tarnów działając wespół z ukrywającym się przed wymiarem sprawiedliwości Turajem Ludwikiem uzbrojonym w broń palną, zmusili Czarnik Stefana i Julię do wydania konia, w ten sposób, iż Turaj podał się za milicjanta i oddał strzał w górę. Sąd skazał na mocy art. 251 KK osk. Kozioła Piotra na karę więzienia przez 2 lata, osk. Surdela Kaz., Surdela Cz., Serafina Franc. na krę więzienia po 1 roku.

ZA NALEŻENIE DO NIELEGALNEJ ORGANIZACJI.

Dnia 6/VIII br. Wojskowy Sąd Rejonowy rozpatrzył sprawę Micyka Czesława ur. 11/XII 1922 w Wilowicach pow. Miechów, który do dnia 15 czerwca 1945 r. na terenie pow. miech. brał udział w tajnej nielegalnej organizacji A. K. mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego, tj przestępstwo z art. I-go Dekretu o Ochronie Państwa. Sąd skazał go na mocy art. I wym. dekretu na karę więzienia przez 3 lata na zasadzie art. 12 cyt. Dekretu i art. 49 par. 2 KKWP na utratę praw publicznych i obywatelskich, praw honorowych na przeciąg 2 lat.

MILICJANCI PRZED SĄDEM.

6/VIII Wojskowy Sąd Rejonowy rozpatrzył sprawę mil. Jolonka Jana ur. 26/III 1910 r. w Marszowicach pow. Bochnia, oraz Gnierz Wilhelma ur. 24/XII 1910 r. w Morawskiej Ostrawie, którzy dnia 27 lutego 1946 w Zalesianach pow. Myślenice, będąc w posiadaniu broni palnej jako milicjanci w służbie naruszyli obowiązek służbowy z obawy przed osobistym niebezpieczeństwem, w ten sposób, że będąc napadnięci przez uzbrojoną bandę nie czynili z posiadanej broni użytku, dali się rozbroić przez grupę bandytów przez co dopuścili się przestępstwa z art. 155 KKWP. Sąd skazał ich po myśli art. 153 KKWP na karę więzienia po 1 roku dla każdego z nich.

ZA PRZECHOWYWANIE BRONI

Dnia 7. 8. br. Wojskowy Sąd Rejonowy skazał na 2 lata więzienia Szewczyka Mariana ur. 3. 8. 1913 r. w Sosnowcu za to, iż od połowy maja 1945 r. do końca stycznia 1946 r. przechowywał bez zezwolenia władzy 1 pistolet.

Faruga Anna ur. 16. 4. 1899 r. w Jawiszowicach pow. Biała na 2 lata więzienia, za przechowywanie bez zezwolenia władzy broni palnej, mianowicie 1 pistoletu.

Na rozprawie dna 1. 8. br. Wojskowy Sąd Rejonowy rozpatrzył sprawę Gaji Aleksandra ur. 17 3. 1922 r. w Korzelnicy pow. Przemyślany, pow. Przemyśany, który dnia 12. 5. 1945 r. w Pałecznicy pow. Miechów, odebrwszy Banasiakowi Bog. bezprawnie posiadany pistolet, wbrew swemu obowiązkowi nie dokonał aresztowania wymienionego, czym dopuścił się przestępstwa z art. 151 par. 1 KKWP. Sąd skazał go na 2 lata więzienia.

Towary dla wsi.

Nad realizacją planów produkcyjnych, obejmujących towary przemysłowe, przeznaczone dla wsi, czuwać będzie specjalna komisja, powołana zarządzeniem Min. Przem. z dnia 15 VI. 1946.

Członkowie Komisji, której przewodniczący ob. inż. H. Różański dokonywać będą inspekcji nad jakością i asortymentem towarów dla wsi, przy czym mogą podawać projekty zmian w porozumieniu z Dyrekcjami Zjednoczeń i Centralnych Zarządów Przemysłu.

Ścisłe związanie Komisji z Departamentem Planowania ma na celu ułożenie terminarza wykonania produkcji i dostaw, jak i przypilnowanie wykonania go na drodze inspekcji.

WYKAZ

zachorowań na choroby zakaźne w Krakowie w tygodniu 32 za czas od 4 sierpnia do 10 sierpnia 1946.

1. Dur brzuszny 4. — 2. Czerwonka 3. 3. Płonica 8. — 4. Błonica 6. — 5. Odra 1. 6. Róża 8. — 7. Krztusiec 1. — 8. Ziemnica 3. — 9. Gruźlica 7.

Nowy Uniwersytet Powszechny

Tow. Uniwersytetów Robotniczych wykorzystuje obecny okres wakacyjny na zorganizowanie 2-letniego uniwersytetu powszechnego, z ściśle określonym programem nauki, przyczem pierwszy rok studiów będzie poświęcony na przyswojenie wiadomości ogólnych, 2-gi rok będzie obejmował specjalizacje w trzech kierunkach.

Nauka będzie odbywać się w godzinach popołudniowych w ten sposób, aby mogli z niej korzystać pracujący. Ukończenie takiego uniwersytetu będzie równoznaczne z wykształceniem w zakresie szkoły średniej.

Dotychczasowa działalność uniwersytetów powszechnych miała zakres doryweczy kilkumiesięczny. Obecna inicjatywa ujęcia nauki na uniwersytecie powszechnym w ścisły system da słuchaczom ustalone prawa.

Dekretem min. Wycecha Gimnazjum i Liceum TUR-u otrzymuje prawa państwowe.

KISZKĘ KASZANĄ MOŻNA SPRZEDAWAĆ W DNI BEZMIĘSNE

Minister Aprowizacji i Handlu wydał ostatnio zarządzenie, zezwalające na obrót kiszką kaszaną w dni bezmięsne.

Kiszka kaszana winna zawierać kaszę, krew, produkty podrobowe: poza tym winna być zaopatrzona przez wytwórców w plomby firmowe.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „NAPRZÓD"

Sąd Grodzki w Krakowie.
Sygn. I. 1 Zg. 457/46
dnia 18 sierpnia 1946 r.

ZARZĄDZENIE POSTĘPOWANIA O STWIERDZENIE ZGONU

Rudolf Adamkiewicz urodzony 15 października 1903 r. w Krakowie, syn Józefa i Marii z Blasków ostatnio zam. w Krakowie — Płaszowie miał zginąć dnia 6 września 1944 r. w obozie w Mauthausen.

Gdy wobec tego jest prawdopodobne, że wymieniony poniósł śmierć zarządza się na wniosek Stefanii Adamkiewicz zam. w Krakowie przy ul. Józefińskiej Nr. 3 — postępowanie o stwierdzenie zgonu a zarazem ogłasza się wezwanie aby do 1 miesiąca od tego ogłoszenia udzielono Sądowi wiadomości o zaginionym. Po upływie tego terminu i po przeprowadzeniu dowodów Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia grodzki:
Dr. [illegible]

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza" — Redaktor Jerzy Waśniewski — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Tel. [illegible]

[illegible]